

Tegevusaruanne

AS Narva Elektriijaamad on 100 %-liselt Eesti Energia ASi omandis olev ettevõtja, mille põhitegevus on põlevkivist elektri- ja soojusenergia tootmine. Lisategevusena tegeleb ettevõtja põlevkiviõli tootmisega tehnoloogilisel seadmel.

Ettevõtja moodustati 1. aprillil 1999 Balti ja Eesti Elektriijaama (edaspidi Balti EJ ja Eesti EJ) baasil, millised anti käiku vastavalt aastatel 1959-1966 ja 1969-1973.

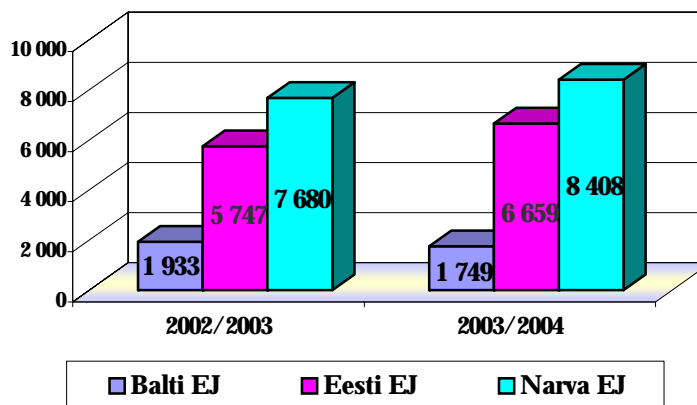
Tootmine ja äritegevus

2003/2004 majandusaasta olulise sündmusena, mis mõjutab AS-i Narva Elektriijaamad tegevust, tuleb ära märkida 2003. aasta 1. juulist Elektriturseaduse jõustumine. Uues seaduses kajastub Eesti poolt saavutatud kokkulepe Euroopa Liiduga üleminekuperioodi kohta elektrituru järkjärguliseks avamiseks aastaks 2012. Lähiajal jäävad Eesti turul domineerima AS Narva Elektriijaamad, sest ühtegi suuremat elektritootjat ei ole lähiajal juurde tulemas. AS-le Narva Elektriijaamad annab uus seadus eelkõige garantii, et põlevkivienergeetika jaoks nii vajalikud investeeringud ka sellesse sektorisse jõuavad. See tähendab tootmiseseadmete renoveerimise edukat lõpule viimist ning sellega põlevkivil põhineva elektrienergia tootmise jätkumist ka tulevikus. Samuti näeb seadus ette täpsustatud reeglid turuosaliste vahelistele suhetele ja sätestab detailsemad nõuded süsteemivastutuse ja riikliku järeelvalve tegevuse osas.

AS Narva Elektriijaamad väljastas 2003/2004. majandusaastal 8 408 GWh elektrienergiat, mis on 9 % rohkem kui eelmisel majandusaastal. Eesti EJ kui uuem ja tehnoloogiliselt efektiivsem väljastas sellest 79 %. AS Narva Elektriijaamad väljastas ligi 95 % kogu Eestis väljastatud elektrienergiast.

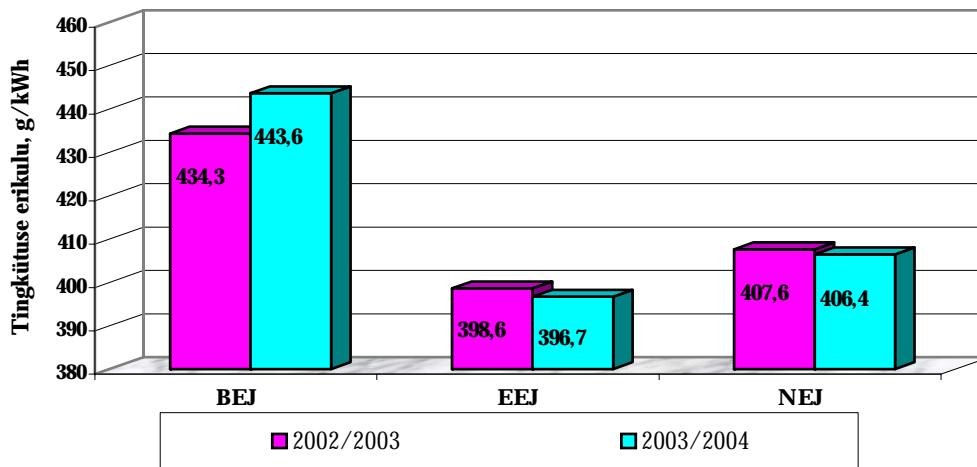
Balti EJ installeritud elektritootmisvõimsus on 1090 MW ja soojustootmisvõimsus 505 MW. Eesti EJ on vastavad näitajad 1610 MW ja 84 MW.

Elektrienergia väljastamine, GWh

Eesti EJ toodangu suurenemine andis tingkütuse erikulu vähenemise.

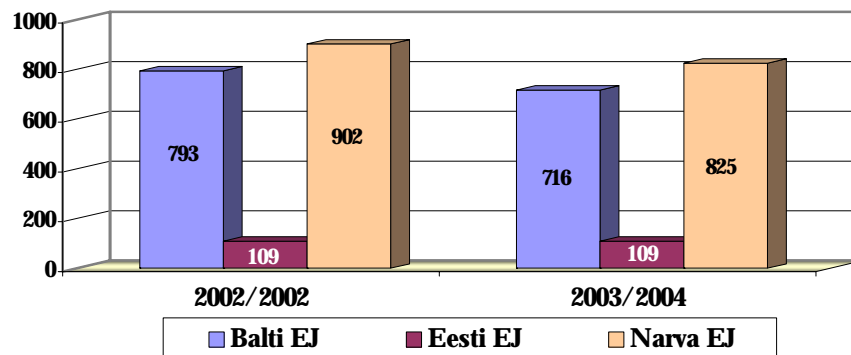
Tingkütuse erikulu väljastatud elektrienergiale, g/kWh

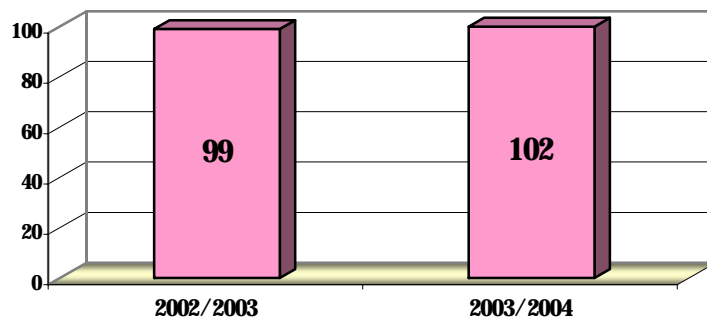
Soojusenergiat väljastati 825 GWh (77 GWh vähem kui eelmisel majandusaastal). Müügi vähenemine oli tingitud peamiselt soojust talvest.

Valdav osa (87 %) soojusenergiast toodetakse Balti EJ ning selle tarbijad asuvad peamiselt Narva linnas.

Soojusenergia väljastamine, GWh

Eesti EJ vahetus läheduses asuvas Õlitehases toodetakse põlevkivist erinevaid kütteõlisid, teebituumenit ja uttegaasi. Kütteõli toodetakse nii müügiks kui ka elektrijaamades katelde sissekütmiseks. Teebituumenit müüakse teekatete ehituseks ja remondiks. Uttegaas on kasutusel Eesti EJ täiendava kütusena elektritootmises. 2003/2004. majandusaastal toodeti 102 tuh tonni põlevkiviõli, mis on 3 % rohkem kui eelmisel majandusaastal. Põlevkiviõli müüdi 83 tuh tonni keskmise hinnaga 1716 kr/ tonn, rahaliselt põlevkiviõli müük vähenes 7 mln. kr (5 %) võrra, seoses suurenenud omatarbega.

Põlevkiviõli toodang, tuh.t

AS-i Narva Elektriijaamad realiseerimise netokäive oli 2003/2004. majandusaastal 3 515 mln. kr, kasvades eelmise majandusaastaga võrreldes 114 mln. kr võrra ehk 3,2%. Suurima mahuga on käibes traditsiooniliselt elektrienergia müük 3 124 mln. kr (88,9%), mis on 112 mln. kr rohkem kui eelmisel majandusaastal. Soojusenergiat müüdi 120 mln. kr eest (eelmisel majandusaastal 132 mln. kr) ning põlevkiviõli 143 mln. kr eest (eelmisel majandusaastal 150 mln. kr).

Ettevõtte ärikulud olid 2003/2004. majandusaastal kokku 2 988 mln. kr, suurenedes eelmise majandusaastaga võrreldes 5 %.

Otsekulud toodangu valmistamiseks moodustasid 1 739 mln. kr, mis on 4 % võrra suurem kui 2002/2003. majandusaastal. Otsekulude kasv oli tingitud peamiselt tootmismahu suurenemisest.

Mitmesugused tegevuskulud moodustasid aruandeperioodil 706 mln. kr, mis on 44 mln. kr (7 %) suurem kui eelmisel majandusaastal. Mitmesugustest tegevuskuludest annab täpsema ülevaate raamatupidamise aastaaruande lisa 18.

Töjõukulud kasvasid 31,1 mln. kr võrra, moodustades aruandeaastal 271,3 mln. kr. Suurenemist mõjutavad enim (16 mln. kr) pensioni- ja tervisekahjustuste hüvitamise eraldiste moodustamine, mis toimus esmakordselt aruandeperioodil. Eraldiste moodustamine põhineb RTJ 8 ja katab võimalikud hüvitised, mis tulenevad ametiühingutega sõlmitud kollektiivlepingutest.

Töjõukuludest, sealhulgas juhatusel ja nõukogule makstud tasudest ja soodustustest annab täpsema ülevaate raamatupidamise aastaaruande lisa 19.

Aruandeaasta alguses töötas AS-is Narva Elektriijaamad 1837 töötajat. Aasta lõpul oli töötajate arv 1861. Kasv oli tingitud Eesti Elektriijaama 8. plokile ja Balti Elektriijaama 11.plokile vahetuspersonali komplekteerimisega.

Töötajate huve kaitsevad ametiühingutega sõlmitud kollektiivlepingud, mille alusel järgitakse nii töösuhteid kui ka nähakse ette sotsiaalseid toetusi ja soodustusi.

Lähtudes vajadusest tagada 2004-07.a. käigus AS-i Narva Elektriijaamad poolt koondatavatele töötajatele kvaliteetse tööturuteenuste õigeaegne kättesaadavus eesmärgiga tagada neile paremad võimalused tööturul toimetulekuks sõlmis AS-i Narva Elektriijaamad Sihtasutus Narva Elektriijaamade Sotsiaalfond koostöölepe Balti Elektriijaama Ametiühinguga, Narva Ettevõtjate Ühinguga, Narva Kutseõppekeskusega, Tööturuametiga ja Narva Linnavalitsusega.

Investeeringustegevus

2003/2004 majandusaastal läbiviidud tehnilise arengu alased tööd olid eelmiste aastatega võrreldes laiahaardelisemad ja enam tulevikku suunatud, iseloomulik oli kontseptuaalsete väljatöötluste ja

lahenduste kasv. Terve rida projekte olid suunatud elektriyaamade renoveerimisse ning nende kompleksse arengu tagamisse, arvestades EL ja Eesti keskkonnaalaseid nõudeid.

AS-i Narva Elektriyaamad omanike poolt anti selgepiirilise visioon põlevkivienergeetika edasise arengu kohta.

2003/2004. majandusaasta olulisimad investeerimisprojektid olid järgmised:

1. Energiaplokkide nr. 8 ja 11 renoveerimisprojekt

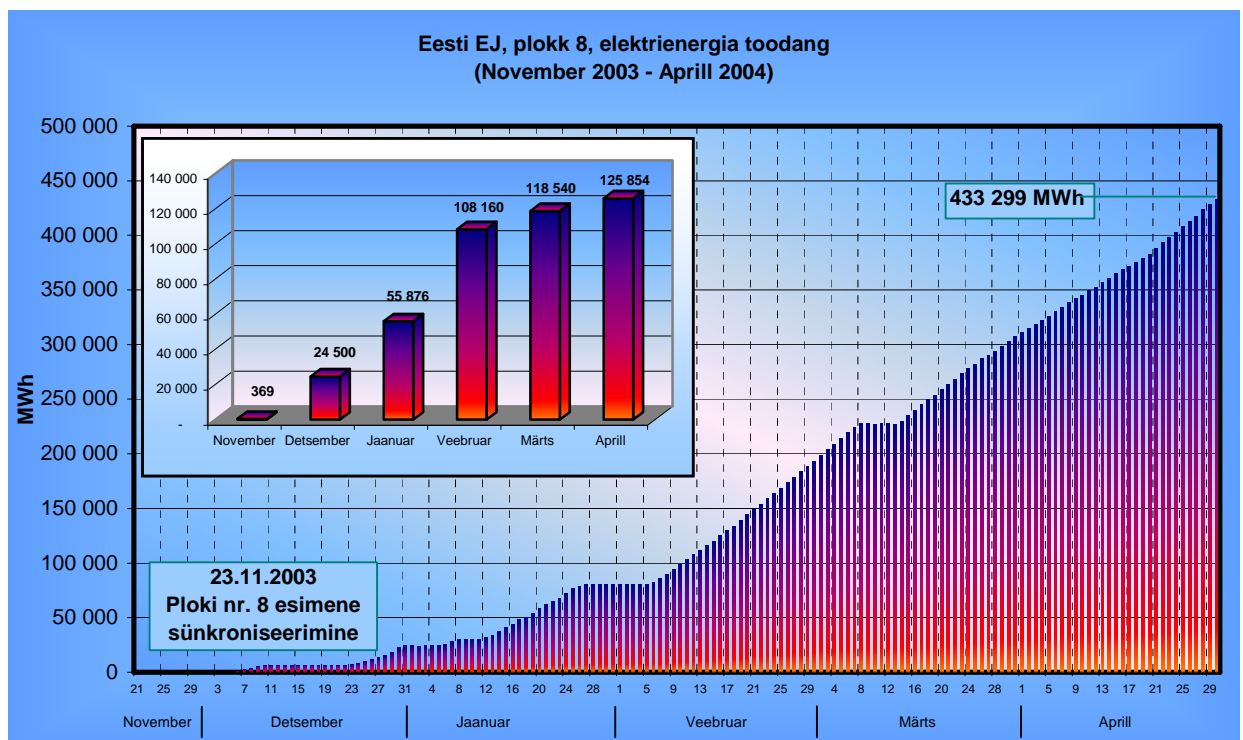
2003/2004. majandusaastal lõpetati praktiliselt uute plokkide ehituslikud tööd ning alustati plokkide seadistus- ja käivitusoperatsioonidega. Eesti EJ renoveeritud plokk 8 sünkroniseeriti esimest korda Eesti Energia elektrivõrguga 2003 aasta novembris. Alates 2004 aasta jaanuari keskelt on plokk 8, peamiselt maksimaalkoormustele lähedastel koormustel, olnud pidevas kommertskaidus vastavalt omaniku koormusgraafikutele.

Balti EJ renoveeritav energiaplokk 11 on samuti jõudnud seadistus- ja käivitusfaasi.

Uued keevkihtkatlad töötavad põlevkivil suurepäraselt: renoveeritud plokk võtab kergelt peale nimikoormuse 215 MW ning ploki kasuteguriks on mõõdetud üle 37%. Kütuse sääst võrreldes vanade plokkidega on üle 20%. Keskkonnaheitmeme tase on kordades madalam Euroopa keskkonnaregulatsiooniga sätestatud rangetest heitmenormidest, sealjuures vääveldioksiidi heitmeme tase on üle 10 korra madalam kehtestatud piirliimist 200 mg/Nm³, moodustades vaid 10-20 mg/Nm³.

Madalatemperatuurilise keevkihttehnoloogia rakendamine eesti põlevkivil on ennast igati õigustanud ning saadud kogemus paneb kindla aluse põlevkivienergeetika jätkusuutlikkuse ja konkurentsivõime tagamisele.

Ploki elektrienergia toodangu diagramm:

2. Viidi läbi Narva linna kaugkütte II soojusmagistraali renoveerimine koos torustiku soojusisolatsiooni ja kompensatorite vahetusega. Soojuskao vähenemine ligi 2 korda.
3. Viidi läbi Balti EJ tipu- ja reservkatlamaja konkurs, sõlmiti tarneleping ning alustati katlamaja ehitustöödega. Katlamaja tuleb gaasikütell võimsusega 240 MW (aurukatlad 3x80 MW) ning peab lõplikult valmima 2005 aasta mais.
4. Renoveeriti Eesti EJ tööstus- ja olmeheitevete puhastussüsteem.

5. Viidi läbi suuremahulised tööd Eesti EJ tuhavälja selitatud vee kanali nr 2 kaitsetammi rekonstrueerimisel.
6. Majandusaasta jooksul valmistati ette terve rida keerulisi ja mahukaid renoveerimis- ja keskkonnanõu projekte, millede realiseerimine toimub 2004/2005 majandusaastal:
  - Balti ja Eesti EJ kütuseetteannete renoveerimine;
  - Uue tuhairastussüsteemi pilootseadme rajamine;
  - Suitsugaaside pidevmonitooringu juurutamine.

Järgnevas tabelis on esitatud 2003/2004. majandusaasta investeeringute maht ja realiseerimine (tuh. kr).

	Plaan 2003/04	Kokku investeeritud	Kokku käiku antud
INVESTEERINGUD KOKKU, välja arvatud plakkide renoveerimine	391 388	228 122	200 212
INVESTEERINGUD KOKKU koos plakkide renoveerimisega	2 042 486	1 664 236	204 621

Vahe akteeritud ja vastuvõetud tööde ning plaaniliste tööde vahel oli põhiliselt tingitud suuremahuliste projektide ettevalmistamisega seotud tööde suurest mahust, mistõttu nende projektide alustamine lükkus mõnevõrra edasi. Sellisteks projektideks olid:

- Balti EJ tipu- ja reservkatlamaja ehitus;
- Uue tuhairastussüsteemi pilootseadme rajamine;
- Suitsugaaside pidevmonitooringu juurutamine;
- Balti EJ korstna nr. 5 rekonstrueerimine;
- Kreenholmi aurutorustiku vahetus- pikaegse auru tarnelepingu puudumine.

Keskkonnanõu

Ettevõtte saastetasud 2003/2004. majandusaastal olid kokku 208 mln. kr, suurenedes aastaga 21 mln. kr võrra. Lisaks arvestati aruandeperioodil vee erikasutuse tasu 31 mln. kr. Maksude suurenemine on tingitud tariifide tõusust ja tootmismahu suurenemisest. Reaalselt olid AS Narva Elektriamaad aruandeperioodi saastetasud väiksemad riigieelarvest saadud sihtfinantseerimise võrra summas 574 tuh. kr. Vastavalt keskkonnaministriga sõlmitud lepingutele kohustus AS Narva Elektriamaad investeerima elektrifiltritesse ning vähendama õhku saastavate ainete koguseid. Nimetatud kohustuste täitmisel tekkis aktsiaseltsil õigus vähendada maksmisele kuuluvat saastetasu.

Keskkonnanõu maksude suurenemist on oodata ka tulevikus. Peale saastetasude suurenemise tuleb arvestada ka heitmete kogustele kehtestatud piire, mis hakkavad piirama tootmistegevust, kui uude tehnoloogiasse piisavalt ei investeerita.

Vastavalt Eesti ühinemislepingule Euroopa Liiduga peavad põlevkivikatelde lenduha heitmed alates 2008.a. olema alla 200 mg/Nm³, SO₂ heitmed alates 2012.a. alla 25000 t/a ning alates 2016.a. peavad kõik põlevkivikatelde õhuheitmed vastama suurtele põletusseadmetele asetatud rangetele nõudmistele. Nõutav lenduha heitmete kontsentratsioon on saavutatud kõikidel peale 2008.a. töötavatel plakkidel (v.a. Balti Elektriamaa 9. ja 10. plakk, mis on põhiliselt reservis), kuid teiste heitmete vähendamine nõuab suuri investeeringuid olemasolevate energiaplokkide renoveerimiseks keevkihtkateldegaga. Praegu on realiseerimisel Eesti Elektriamaa 8. ploki ja Balti Elektriamaa 11. ploki renoveerimine.

Aruandeperioodil jätkati ettevalmistustööd elektriamaade prügilate keskkonnanõuetele vastavusse viimiseks. Valmisid tööprojektid Eesti Elektriamaa prügila sulgemiseks ja Balti Elektriamaa prügila nõuetele vastavusse viimiseks ning viidi läbi konkurss töövõtja väljaselgitamiseks.

Valmisid pakkumisdokumendid Balti Elektriama 2. tuhavälja rekultiveerimise tööde ja järelevalve hankekonkursi läbiviimiseks. Projekti hinnangulise maksumusega 111 mln. kr. finantseerib Euroopa Liidu ISPA fond 84% ulatuses. Projekti maksumusse ei ole arvestatud tuhavälja vee neutraliseerimiseks kuluvat soolhapet ning projektijuhtimise tasu, need tasub täies ulatuses AS Narva Elektriamaad. Projektijuhtimiseks on sõlmitud leping Soome firmaga EMP-Projects OY.

Tulevikuplaanid

Järgmise majandusaasta jooksul tuleb realiseerida terve rida Narva Elektriamaadele olulisi ning suuremahulisi projekte, milledest olulisimad on järgmised:

- Plokkide nr. 8 ja nr. 11 renoveerimisprojekti edukas realiseerimine;
Eesti EJ 8. ploki renoveerimine on plaanitud lõpetada 2004 aasta novembris. Projekti lõpetamine lükkub ca 8 kuu võrra edasi seoses kütuse ettevalmistussüsteemi moderniseerimisega. Balti EJ 11. ploki renoveerimine lõpetatakse varem, 2004 aasta septembri lõpus, milline vastab lepingulisele ploki üleandmise tähtajale.
- Balti EJ tipu- ja reservkatlamaja ehitusliku osa lõpetamine koos gaasitrassi rajamisega ning torustike estakaadi ehitamisega;
- Eesti EJ ja Balti EJ kütuseetteande ja –ettevalmistuse renoveerimine;
- Uue tuhaarastussüsteemi pilootseadme rajamine;
- Suitsugaaside pidevmonitooringu rajamine;
- Esimese soojusmagistraali renoveerimine.